

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 10C/158/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223619
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Martinusová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1512223619.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, sudkyňou JUDr. Alenou Martinusovou, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, so sídlom Župné námestie č. 13, 813 11 Bratislava, zastúpenom povereným štátnym zamestnancom Mgr. Norbertom Ondruškom, o náhradu škody 1 769,39 eur a nemajetkovej ujmy 353,88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi náhrady škody 1 769,39 eur a nemajetkovej ujmy 353,88 eur.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. EX 17598/2010 - (Sp. zn. súdneho exekútora) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 tým, že v exekučných konaniach vedených podľa procesných pravidiel Exekučného poriadku je uložená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti; nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu a žiadosti na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby až dňa 23.04.2012.

Navrhovateľ tvrdí, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe. Predmetný postup namieta navrhovateľ ako nesprávny v rozpore so zákonom. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, súd nevykonával žiadne úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Majetkovú škodu vyčíslil ako náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávok v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ náklady, resp. majetkovú škodu v celkovej sume 1 769,39,- eur špecifikoval ako náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá už nemôže byť priznaná rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní.

Ako náhradu nemajetkovej ujmy si navrhovateľ uplatnil na základe požiadavky na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, t.j. hodnoty majetkového práva postihnutého právnou deformáciou.

Súčasne navrhovateľ žiadal žalobnom návrhu vydať medzitimný rozsudok v zmysle § 152 ods. 2 veta druhá zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP) tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávky navrhovateľa, ktoré vznikli neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere.

Odporca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.11.2013 žiadal žalobný návrh z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a ako právne neopodstatnený v celom rozsahu zamietnuť a priznať odporcovi náhradu trov konania.

Odporca žalobný návrh považoval za zmätočné podanie, v ktorom nie sú splnené procesné podmienky. Poukázal na to, že v podaní nie je uvedená spisová značka exekučného konania, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní súdu, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody. Navrhovateľ nepredložil jediný relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Navrhovateľ odkazuje na exekučný spis a uviedol časť dôkazov, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Odporca poukázal na to, že neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012). Odporca v tejto súvislosti navrhol aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.) vzhľadom na skutočnosť, že z podania nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, keď navrhovateľ namieta „nezákonné konanie“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na udelenie poverenia v zákonom ustanovenej dobe a zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov. Čo sa týka prieťahov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu. Judikatúra Ústavného súdu SR konkrétne v náleze z 03.05.2011, č. k. III. ÚS 69/2011-25, poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilanti iura (každý nech si stráži svoje právo). Odporca má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Odporca uviedol, že eviduje žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súčasne poukázal na skutočnosť, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a dňa 27.09.2012 boli okresnému súdu doručené žalobné návrhy, ktoré boli podané pred uplynutím 6-mesačnej lehoty. Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, adresovaných navrhovateľovi, bola odporcovi doručená všeobecná odpoveď, kde navrhovateľ nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie a nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora s dátumom doručenia súdu, uznesenia o zmene súdneho exekútora, dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, uviesť skutočnosti, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na

náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Odporca má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

V súvislosti s uplatňovaným nárokom odporca poukázal na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd. Podľa názoru odporcu, ako aj s poukazom na ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov - neprípustnosť sťažnosti, efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prieťahy v konaní (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co 285/2011). Konajúci súd by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR.

Odporca v predmetnom konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu škody s poukazom na ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. pre prípad, že k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia došlo pred dňom 23.04.2009 t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

Podľa ust. § 19 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Exekútorovi rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia bolo doručené dňa 17.02.2011, navrhovateľ sa preto mohol o škode a jej výške dozvedieť najskôr toho dňa a pokiaľ si návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. podal na súd dňa 27.09.2012, nie je možné konštatovať premlčanie jeho práva a to s poukazom na ust. § 19 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z.

Odporca vo svojom vyjadrení poukázal na to, že navrhovateľom vyčíslená škoda ako paušálna suma za všeobecne uvedené činnosti je nesprávna a účelová. Pre úspešné uplatnenie nároku je nevyhnutné preukázať existenciu škody. Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal vznik a ani výšku škody a tým neuniesol dôkazné bremeno. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy v konaní. V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmom odporca tvrdí, že navrhovateľ nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Rovnako navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody či nemajetkovej ujmy.

V predmetnom konaní sa súd zaoberal námietkami odporcu poukazujúcimi na nedostatok procesných podmienok v konaní, ktoré vidí v zmätočnom žalobnom návrhu, ako aj predčasnom podaní návrhu a nedostatku právomoci všeobecného súdu rozhodovať vo veci prieťahov súdu v exekučných konaniach.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup, za takýto nemožno považovať zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Za nesprávny úradný postup možno považovať, v súlade s rozhodovacou praxou súdov, porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, ktorý nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozsudok NS SR č. 4 Cdo 24/2004, uverejnený pod publikačným číslom 23/2011). V zmysle uvedeného akýkoľvek postup súdu, ktorý nájde svoj výraz vo vydanom rozhodnutí, nemôže byť nesprávnym úradným postupom, zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je preto vylúčená. V danom prípade nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, keďže podľa ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody

spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je o. i. nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, táto podmienka nie je v prípadoch zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená.

K tvrdenie navrhovateľa, že súd prekročil svoju rozhodovaciu právomoc, keď vykonal „ opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu “ odporca poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR z 03.03.2011 sp. zn. IV. ÚS 60/2011 - 13, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13.10.2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011, z 26.09.2011 sp. zn. 3Cdo 11/2010, z 29.03.2011 sp. zn. 5Cdo 291/2010, v zmysle ktorých vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol prípadne nekalou doložkou viazaný.

K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote odporca poukázal na to, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia.

K existencii pried'ahov v konaní odporca poukázal na znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných pried'ahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na pried'ahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na pried'ahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok pried'ahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov.

Navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na pried'ahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo akékoľvek právoplatné rozhodnutie, ktorým by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov, z uvedených dôvodov má odporca za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii pried'ahov.

V prípade, ak mala navrhovateľovi vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, odporca v konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009, teda tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

V časti uplatnenej materiálnej škody vo výške istiny s príslušenstvom vymáhanej od povinného odporca poukazuje na skutočnosť, že pre úspešné uplatnenie nároku je nevyhnutné preukázať existenciu škody, dlžníka a nevyožiteľnosť pohľadávky. Navrhovateľ nepreukázal ani vznik ani výšku škody, nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk.

V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmom vo výške 20 % z istiny a príslušenstva odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľova požiadavka nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou. Odporca považuje za krajne nesprávny spôsob určenia náhrady nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody. Navrhovateľ nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením, nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy, ktorej náhrada by sa mala poskytnúť v peniazoch.

Rovnako navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť nesprávneho úradného postupu a vzniku škody či nemajetkovej ujmy.

V predmetnom konaní sa súd zaoberal námietkami odporcu poukazujúcimi na nedostatok procesných podmienok v konaní, ktoré vidí v zmätočnom žalobnom návrhu, ako aj predčasnom podaní návrhu a nedostatku právomoci všeobecného súdu rozhodovať vo veci priesťahov súdu v exekučných konaniach.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 79 ods. 1, 2 O.s.p. konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Náležitosti návrhu na začatie konania, vzhľadom na skutočnosť, že právna úprava platná do 31.12.2012 nevyžadovala osobitné náležitosti, Občiansky súdny poriadok upravuje tak, že trvá len na tých, ktoré sú celkom nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodovať. Opisom rozhodujúcich skutočností navrhovateľ prezentuje skutkové okolnosti, od ktorých odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu. Povinnosť navrhovateľa uviesť rozhodujúce skutočnosti vyplýva aj z ustanovenia § 120 O.s.p, z ktorého je zjavná povinnosť preukázať tvrdenia účastníkov konania. Vymedzenie rozhodujúcich skutkových okolností priamo závisí od obsahu právnej úpravy obsiahnutej v hmotnoprávných predpisoch, ktoré sú predmetom konania. Rozhodujúce skutočnosti musia byť opísané aspoň takým spôsobom, aby umožňovali posúdenie totožnosti veci. So zreteľom na ust. § 101 Občianskeho súdneho poriadku, splnenie povinnosti opísať rozhodujúce skutočnosti pravdivo nie je procesnými prostriedkami vynutiteľné a môže nájsť svoj odraz iba v rozhodnutí vo veci samej. Posudzovať súlad žaloby s hmotným právom ešte pred tým, ako bude požadovaný nárok vecne prejednaný, súdu neprislúcha. Riziko, že takto formulovanej žalobe nebude vyhovené, nesie v plnom rozsahu navrhovateľ.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Ustanovenie, podľa ktorého otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR, bolo vnesené do právnej úpravy až novelou zákona č. 514/2003 Z. z. účinnou od 01.01.2013, preto v súlade s právnou teóriou je potrebné aplikovať hmotnoprávne ustanovenie platné v čase vzniku škody, nároku, resp. v čase uplatnenia nároku na predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom a na súde. Navrhovateľ uplatnil svojou žalobou nárok na súde pred účinnosťou novelizovaného znenia zákona. Na predmetné konania je nutné aplikovať právny stav v čase vzniku škody, resp. uplatnenia náhrady škody, t.j. do 31.12.2012. Vzhľadom na uvedené všeobecný súd je oprávnený rozhodovať o nároku navrhovateľa v prípade priesťahov konania, resp. nesprávneho úradného postupu, uplatneného žalobou dňa 27.09.2012 podľa hmotnoprávných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012.

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ako aj spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s orgánom príslušným podľa ustanovenia § 4 a § 11 zákona č. 514/2003 Z. z. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na náhradu škody, resp. neuspokojenej časti na súde, avšak iba v prípade, ak príslušný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Ak poškodený uplatnil nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho predbežného prerokovania, nemôže súd ani zamietnuť návrh, ani konanie zastaviť, ale má poškodeného vyzvať na odstránenie nedostatku tejto podmienky so stanovením primeranej lehoty podľa § 43 ods. 1 O.s.p. V prípade podania návrhu na predbežné prerokovanie mal by súd počkať až do skončenia prerokovania pred príslušným ústredným orgánom bez toho, aby konanie prerušil (R 20/1981).

Súdu je známe, že navrhovateľ podľa Sprievodného listu k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 30.05.2012 (podľa zoznamu uloženom na Okresnom súde Bratislava V v Spr. 3482/2012), žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal dňa 30. 05. 2012, svoj nárok uplatnil spôsobom podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. a tým splnil podmienku predbežného prerokovania nároku hromadným podaním žiadostí zo dňa 30.05.2012 na Ministerstve spravodlivosti SR ako orgáne príslušnom podľa § 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Odporca v šesťmesačnej lehote, t.j. do 30.11.2012 nárokom navrhovateľa nevyhovel, čím má súd preukázané splnenie procesných podmienok na konanie v zmysle § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. o nárokoch na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnených podľa cit. zákona v znení do 31.12.2012. Skutočnosti uvádzané odporcom vo vyjadrení, týkajúce sa nečinnosti navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní jeho nárokov (vzhľadom na právnu úpravu účinnú do 31.12.2012) nemá za následok, že k predbežnému prerokovaniu nedošlo a žaloby sú podávané predčasne.

Navrhovateľ žiadal o veci rozhodnúť medzitýmnym rozsudkom podľa § 152 ods. 2 O.s.p. Súd v prejednávaných veciach nevyhovel návrhu navrhovateľa ako nedôvodnému, pre ktorý postup súdu nie je potrebné vydanie zvláštného rozhodnutia.

Navrhovateľ ďalej namietol príslušnosť Okresného súdu Bratislava V ako súdu, ktorý by mal byť vylúčený z konania a rozhodovania vo veci z dôvodu, že tunajší súd svojím nesprávnym úradným postupom/nezákonným rozhodnutím v exekučných konaniach spôsobil navrhovateľovi škodu, ktorú svojim žalobným návrhom navrhovateľ uplatňuje voči štátu.

Odvolací súd rozhodnutím č. 4NcC 139/2012 zo dňa 17.10.2012 nevyhlásil sudcov tunajšieho súdu z konania a rozhodovania predmetnej veci, keďže nezistil dôvody na ich vylúčenie a delegovanie vecí inému súdu, okrem JUDr. Jany Tamášiovej.

Vzhľadom na uvedené, Okresný súd Bratislava V v zmysle § 85 ods. 3 a § 87 písm. a) a b) O.s.p. je miestne príslušným všeobecným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci.

Navrhovateľ v žalobnom návrhu ako dôkaz označil príslušný spis exekučného súdu, žiadne ďalšie dôkazy neoznačil.

Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie až po právoplatnosti uznesenia 10C 158/2012-105 zo dňa 17.07.2015 ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 08.08.2015. Pojednávanie bolo nariadené na termín 12.10.2015. Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal opätovne návrh na prerušenie konania a to z rovnakých dôvodov ako uvádzaných v návrhu zo dňa 12.01.2015. Okrem skutočnosti, že o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania bolo právoplatne rozhodnuté, ústavný súd v prejednávaných veciach rozhodol, sťažnosti pre nedostatok právomoci odmietol, t.j. odpadol aj dôvod uvádzaný samotným navrhovateľom na prerušenie konania.

Súd vykonal na pojednávaní v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p., v neprítomnosti účastníkov konania, dokazovanie výpisom navrhovateľa z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, pripojeným exekučným spisom sp. zn. 36Er/94/2011, v ktorom navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup súdu a uplatnil náhradu škody a nemajetkovej ujmy a ostatným spisovým materiálom vzťahujúcim sa na vec a zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ je podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I odd. Sro, vl. č. 23636/B slovenskou právnickou osobou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetom podnikania je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Odporca nepoprel, že mu boli doručené písomné žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V.

Z návrhu navrhovateľa a z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 36Er/94/2011 súd zistil nasledovné skutočnosti:

Navrhovateľ uplatnil náhradu škody v sume 1 769,39 eur ako náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu a sumu 353,88 eur titulom primeranej náhrady nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, t. j. 20 % z hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou, z dôvodu, že podľa tvrdenia navrhovateľa podal návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, konanie malo začať 02.12.2010, pre vymoženie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, dlžníka/povinného: C. N., nar. XX.XX.XXXX, vedenej exekútorom pod sp. zn. EX/17626/2010. Súdny exekútor mal požiadať o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, súd o žiadosti mal rozhodnúť až dňa 23.04.2011 (v omeškaní viac ako 508 dní) rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, t.j. po zákonom stanovenej 15 dňovej lehote.

Súd zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 36Er/94/2011 zistil, že súdny exekútor JUDr. Rudol Krutý, EX/17626/2010 na návrh navrhovateľa proti povinnému: C. N., nar. XX.XX.XXXX na vymoženie pohľadávky 420,75 eur na základe zápisnice spísanej súdnym exekútorom dňa 02.12.2010, a požiadal listom doručeným súdu dňa 14.01.2011 o udelenie poverenia na vymoženie pohľadávky, na základe exekučného titulu Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu č. k. SR 07337/10 zo dňa 09.09.2010, právoplatného dňom 18.10.2010, vykonateľný 21.10.2010, ktorým Stály rozhodcovský súd zaviazal povinného na zaplatenie istiny 480 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 480 eur od 25.03.2010 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 480 eur od 08.06.2010 do zaplatenia a náhradou trov rozhodcovského konania.

Závazok vznikol zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z 20.07.2009, zmenky č. XXXXXXXXXX z 20.07.2009, pričom súdny exekútor má túto vec evidovanú pod č. EX 17626/10.

Zo spisu 36Er/94/2011 súd zistil, že Okresný súd Bratislava V uznesením zo dňa 02.02.2011 č. k. 36Er/94/2011-10, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého sp. zn. EX 17626/2010 na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu 14.01.2011 z dôvodu, že úverová zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré je potrebné považovať za neplatné, keďže odporujú dobrým mravom.

Z exekučného spisu je preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu dňa 14.01.2011 a súd rozhodol po preskúmaní exekučného titulu uznesením dňa 02.02.2011 a nie ako tvrdí navrhovateľ, 23.04.2012.

Exekučné konanie bolo začaté 02.12.2010 a súd rozhodol po preskúmaní exekučného titulu uznesením dňa 02.02.2011, čo rozhodne nie je omeškanie 508 dní ako tvrdí navrhovateľ. Na exekučné konanie sa vzťahuje Exekučný poriadok v znení platnom do 31.05.2011.

Podľa § 44 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 Z. z. v znení platnom do 31.05.2010 exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na rozhodnutie súdu o žiadosti na udelenie poverenia, ak súd zistil rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, sa nevzťahuje zákonná 15 dňová lehota, v predmetnej veci vzhľadom na uvedenú skutočnosť súd nezistil nesprávny úradný postup ani zbytočné prietahy v konaní.

V prejednávanej veci navrhovateľ tvrdil, že nesprávny úradný postup v exekučných veciach je charakterizovaný a) nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. bez zbytočných prietahov, b) vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, t. j. rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby, ktorý sa prejavil v následku vzniku materiálnej škody predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní a nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu.

Súčasne navrhovateľ žiadal v žalobnom návrhu vydať medzitýmny rozsudok v zmysle § 152 ods. 2 veta druhá zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP) tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere.

Navrhovateľ v prejednávanej veci uplatňoval voči štátu, zastúpenom Ministerstvom spravodlivosti SR podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť navrhovateľovi spôsobená uvedeným nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V v exekučných konaniach.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, zodpovednosť podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa účinnosti zákona, a na škodu spôsobenú odo dňa účinnosti zákona nesprávnym úradným postupom; zákon nadobudol účinnosť dňom 01.07.2004.

Ustanovenie § 9 zákona zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá predpokladá súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ich existencia musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nepostačuje len záver o pravdepodobnosti splnenia niektorej z nich.

Nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 9 zákona možno vykladať ako porušenie pravidiel stanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to i pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci činnosti rozhodovacej, avšak neodrážajú sa bezprostredne v obsahu vydaného rozhodnutia. Z tohto hľadiska za nesprávny úradný postup, vedúci k zodpovednosti štátu, je nutné považovať aj nevydanie, resp. oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané v stanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania, to všetko za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom, teda ak je nesprávny postup orgánu štátu so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku. (Rozsudok NS ČR 28Cdo 5171/2008 z 13.11.2012)

Zákon č. 514/2003 Z. z. obsahujúci špeciálnu právnu úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu definuje pojem škody v ust. § 17 a upravuje rozsah jej náhrady v ust. § 18. V zmysle § 25 ods. 1 zákona, ak osobitný zákon neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania

nároku podľa tohto zákona sa spravujú zákonom
a rozsah náhrady škody v rovnakom znení ako
§ 442 ods. 1) Občianskeho zákonníka.

č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Spôsob
§ 17 ods. 1) zákona č. 514/2003 Z. z. upravuje

Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Žiadny právny predpis Slovenskej republiky nezakladá možnosť odškodnenia, ktoré by nezávisle na majetkovom stave poškodeného a bez ohľadu na majetkovú ujmu stanovil určitú satisfakciu, ak bolo preukázané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na základe vykonaného dokazovania pripojeným súdnym spisom v exekučnom konaní, exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže zistil rozpor exekučného titulu a to rozsudku rozhodcovského súdu so zákonom, v časti uplatňovaného zmenkového úroku, resp. úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy, ktorý vzhľadom na jeho výšku, t. j. 91,25 % ročne posúdil ako zjavne neprimeraný, v dôsledku čoho spotrebiteľské úverové zmluvy obsahovali neprimerané zmluvné podmienky. Uznesenie o zamietnutí žiadostí o vydanie poverenia nadobudlo právoplatnosť. Žiadnym iným súdnym rozhodnutím nebolo toto uznesenie ako nezákonné zrušené (navrhovateľom tvrdená procesná deformácia).

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v prípade zistenia rozporu so zákonom a následnom zamietnutí žiadosti súdneho exekútora rozhodnutím súdu, na rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti pre rozpor exekučného titulu so zákonom sa 15 dňová zákonná lehota nevzťahuje. Z vykonaného dokazovania neboli preukázané ani zbytočné prietahy v konaní. Súd nezistil zo strany exekučného súdu, že by došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ani inému nezákonnému zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Navrhovateľ v prejednávanej veci nepreukázal existenciu podmienok pre úspešné uplatnenie svojich nárokov na náhradu škody, ktorá mu podľa tvrdenia v žalobe vznikla nesprávnym úradným postupom; navrhovateľ nepreukázal či už existenciu nesprávneho úradného postupu, tak aj vznik škody a príčinnú súvislosť vzniku škody s nesprávnym úradným postupom, t.j. neuniesol dôkazné bremeno. Súd preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný. Mal by právo na náhradu trov konania, ktoré aj vo svojom vyjadrení k žalobným návrhom uplatnil, ale zo spisu súd nezistil žiadne trov, ktoré by mali odporcovi vzniknúť, preto vyslovil, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom Okresného súdu Bratislava V, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2, 3 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.